

Vragen vergaderstukken gemeenteraad Ridderkerk

Nota Minima- en schuldhulp Ridderkerk 2025 - 2028

Algemene informatie

- Vragensteller: A.I. Haan
- Vergaderdatum: 8 mei 2025
- Portefeuillehouder: Dhr. E. Piena
- Datum vraag: 7 mei 2025
- Datum antwoord: 8 mei 2025

Vragen en antwoorden

Vraag 1

U geeft aan dat het verkorten van de doorlooptijden schuldhulpverlening niet realistisch is omdat er onder andere meer handjes nodig zijn.

Bent u het met ons eens dat gezien de toename van de schuldenproblematiek er juist meer 'handjes' nodig zijn? Zo ja, wat zijn de concrete acties om dit te realiseren? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 1

Het proces van een aanvraag schuldhulpverlening is langdurig omdat de financiële situatie in beeld moet worden gebracht. De hulpvrager heeft vaak niet het overzicht, dit kost veel tijd. Ook de persoonlijke situatie moet worden ingeschat zodat de juiste inzet kan worden bepaald in het plan van aanpak. Meer handjes betekent meer aandacht en meer tijd voor de hulpvragers. Er is een start gemaakt met een intern onderzoek naar de verschillende taken binnen het SHV proces, de doorlooptijden hiervan en de benodigde bezetting. Er is op dit moment nog geen inschatting gemaakt wanneer dit onderzoek afgerond zal zijn.

Vraag 2

Schulden staan niet op zich en vaak zijn er meerdere problematieken.

Op welke manier werken de teams binnen het sociaal domein samen om ervoor te zorgen dat signalen snel en adequaat kunnen worden opgepakt.

Antwoord 2

Het team van schuldhulpverlening is onderdeel van het wijkteam. Collega's van het wijkteam zitten dichtbij waardoor de lijntjes heel kort zijn. Ook de andere teams van het sociaal domein zitten een paar deuren verder en zijn goed bereikbaar. Signalen kunnen hierdoor snel worden opgepakt. De kennis die aanwezig is bij de verschillende teams kan hierbij worden ingezet.

Vraag 3

In de nota wordt aangegeven dat de bijzondere bijstand een substantiële stijging liet zien in 2024, kunt dit nader toelichten danwel aangeven waar deze stijging vandaan komt?

Antwoord 3

Bijstand is het vangnet van de sociale zekerheid. Als andere voorzieningen niet toereikend zijn, blijft bijstand en specifiek de bijzondere bijstand over. Hierdoor worden ook maatwerkoplossingen soms bekostigd uit de bijzondere bijstand. Daarnaast worden ook schrijnende zaken via de bijzondere bijstand opgelost, denk hierbij aan de gestegen energiekosten. Het afgelopen jaar zijn er veel vluchtelingen met een status gehuisvest in Ridderkerk, dit is conform de taakstelling waaraan iedere gemeente moet voldoen. Statushouders die een huis krijgen in Ridderkerk moeten worden ingericht, de bekostiging gaat ook via de bijzondere bijstand. De samenvattende conclusie over de toename van de uitgaven bijzondere bijstand is, dat de bestaanszekerheid voor steeds meer mensen een probleem vormt.

Vraag 4

Kunt u een voorbeeld geven van een maatwerkbesluit vanuit de bijzondere bijstand? Hoe vaak is dit in 2024 aan de orde geweest?

Antwoord 4

Het is lastig om specifieke casussen te geven, iemand kan zich hierin herkennen en dat is niet conform de privacyregels. Een algemeen voorbeeld is bijzondere bijstand verstrekken voor kosten die eigenlijk volgens de wet moeten worden afgewezen; bijvoorbeeld voor medische kosten. Maatwerkbesluiten worden niet apart geregistreerd, het aantal besluiten kan daarom niet worden gegeven.

Vraag 5

Onder bulletpoint 2.5 van paragraaf 6.3 staat onder het kopje wat gaan we doen het volgende:

Benaderen van hulpvragers met respect en gelijkwaardigheid en rekening houden met individuele omstandigheden, we oordelen niet.

Wat is de aanleiding geweest om dit doel te stellen?

Antwoord 5

De stap om hulp te vragen is voor veel mensen moeilijk. Schaamte, schuld, onmacht spelen hierbij een rol. Als iemand dan toch die stap durft te zetten, is het belangrijk om iemand tegenover zich te hebben die begripvol is, respect toont en niet oordeelt. Dan kan er vertrouwen ontstaan en zal de hulpvrager ook meer delen over de eigen situatie.

Vraag 6

Er is een kloof tussen inwoner en gemeente. Inwoners zullen niet snel naar de gemeente komen om hulp te vragen bij hun schuldenproblematiek.

Welke concrete acties zullen er ondernomen worden om de kloof tussen inwoner en gemeente te verkleinen?

Antwoord 6

Er zijn veel fouten gemaakt door de rijksoverheid en dat wordt gevoeld bij gedupeerden. Ook bij de gemeente zullen er fouten worden gemaakt, het is mensenwerk. Vertrouwen moeten we verdienen en dat kunnen we doen door ons te blijven inzetten naar ons beste kunnen. De cijfers van aanmeldingen bij schuldhulpverlening laten zien dat er steeds meer hulp wordt gevraagd. Dat is enerzijds een slecht teken omdat meer mensen hulp nodig hebben, maar anderzijds laat het ook zien dat er wel vertrouwen is in de hulp die de gemeente biedt. Zie ook antwoord vraag 5.

Vraag 7

De pilot opkopen schulden jongeren is nog in volle gang. In de RIB van 27 september 2024 wordt aangegeven dat in het nieuw vast te stellen meerjarig minima- en schuldhulpbeleid Ridderkerk 2025-2028 zal worden vastgesteld hoe we verder gaan met de hulpverlening aan jongeren. In de nota is geen concreet voorstel terug te lezen hoe hiermee verder wordt gegaan en wat de kosten zijn.

Wanneer kunnen wij dit voorstel verwachten?

Antwoord 7

De pilot opkopen schulden jongeren loopt af per 1 januari 2026. We hebben nu al een goed beeld van de resultaten van de pilot. Er wordt gewerkt aan de eindevaluatie, we streven er naar om voor de Begrotingsraad van dit jaar, de evaluatie en het voorstel voor de toekomst met u te kunnen delen.

Vraag 8

Voor jongeren die deelnemen aan de pilot opkopen schulden jongeren is nog geen invulling van de nazorg geregeld. Op 1 januari 2026 loopt de pilot af.

Waarom zal de nazorg formeel pas in 206 geregeld worden? Is dit niet rijkelijk laat?

Antwoord 8

De nazorg voor deze groep jongeren wordt verschillend ingezet, ook zonder 'nazorgplan'. Als er sprake is van een saneringskrediet en budgetbeheer, heeft onze partner Kredietbank hier een grote rol in. Via de zogenaamde heronderzoeken voeren zij dit uit. Ook wordt er samen met de jongerenwerker van Facet gekeken wat de jongere nodig heeft. De nazorg wordt op deze manier voor iedere jongere uit de pilot, persoonlijk bepaald. Voor de hulpvragers buiten de pilot, moet er een nazorgplan komen. Dit plan wordt naar verwachting in 2026 opgesteld.

Vraag 9

Waarom is SchuldHulpMaatje Ridderkerk niet actief betrokken bij het opstellen van deze nota?

Antwoord 9

Er zijn veel partijen in Ridderkerk waar we mee samenwerken, zo ook de SchuldHulpMaatjes. De ervaringen en tips worden in de reguliere afstemmomenten gehoord en als dat kan verwerkt in de plannen.

Vraag 10

Kunt u aangeven welke processen er gewijzigd zijn ten opzichte van het vorige beleid en wat de exacte wijziging is?

Antwoord 10

In dit korte tijdsbestek kan er geen analyse worden gegeven van de verschillen tussen oude en nieuwe processen. Wat wel kan worden gezegd is dat we voortbouwen op de goede elementen en veranderen als dat nodig is. Er is veel veranderd in de afgelopen vier jaar, er zijn nieuwe wettelijke regels en landelijke plannen die op ons afkomen waar we in meegaan. We hebben met veel crisissen te maken gehad. Dit heeft veel impact gehad op inwoners, op hun hulpvragen en op de hulp die gemeente biedt. Ook is er een grote organisatiewijziging geweest door de ontvlechting van de Bar-organisatie. Alle processen zijn opnieuw ingericht.

Vraag 11

Op welke wijze gaan de beschreven acties gemonitord en teruggekoppeld aan de raad?

Antwoord 11

Zoals met u is afgesproken, krijgt u jaarlijks een evaluatie van het minimabeleid en het beleid schuldhelpverlening. In deze evaluatie wordt teruggeblikt op het afgeronde vorige jaar waarbij ook de stand van zaken rondom de acties wordt teruggekoppeld.

Vraag 12

Is de wethouder het met ons eens dat, ondanks alle goede inzet van de ambtenaren, de schuldenproblematiek niet in Ridderkerk niet is verbeterd?

Antwoord 12

Het is lastig om te kunnen bepalen hoe de financiële situatie van de Ridderkerkse inwoners ervoor staat. Er zijn zoveel factoren waar de gemeente geen invloed op heeft. Toch kan wel worden gezegd dat er steeds meer hulp wordt geboden aan inwoners met schulden. Steeds meer inwoners weten de weg naar

de gemeente te vinden en hebben vertrouwen in de hulp die geboden wordt. Ook zien we dat inwoners tevreden zijn met de dienstverlening van Kredietbank. De schuldhelpverlening aan ondernemers is inmiddels ook ingekocht bij Kredietbank en heeft hiermee een goede impuls gekregen.

Vraag 13

In bijlage 15 wordt aangegeven dat het verstrekken van formulieren in meerdere talen niet wordt gedaan in Ridderkerk.

Wat heeft nu prioriteit: dat anderstaligen in Ridderkerk eerst Nederlands leren voordat ze mee kunnen doen aan de inkomensregelingen of willen we als gemeente anderstaligen in Ridderkerk, ondanks de inburgeringsplicht, tegemoet komen om ook de formulieren in meerdere talen beschikbaar te stellen. Graag een motivering van uw antwoord.

Antwoord 13

U suggereert bij deze vraag dat inwoners die de taal niet machtig zijn, niet worden geholpen met inkomensregelingen. Dat is niet het geval. Via Vluchtelingenwerk en onze eigen medewerkers worden deze inwoners geholpen bij het aanvragen van regelingen. We zien ook dat deze mensen de regelingen goed weten te vinden (Armoedemonitor). Om volwaardig te participeren in Nederland is het van groot belang om de taal te leren. Er zijn ook veel hulpmiddelen, op bijvoorbeeld de telefoon, om informatieteksten om te zetten naar een andere taal. Anderstalige aanvraagformulieren met anderstalige antwoorden zullen door anderstalige medewerkers moeten worden beoordeeld, dit is niet uitvoerbaar.